

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2013-2016
(skrajne daty)

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	<i>Wykorzystanie zewnętrznych środków finansowych</i>
Kod przedmiotu/ modułu*	<i>MK_36</i>
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	<i>Wydział Socjologiczno-Historyczny</i>
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	<i>Instytut Nauk o Polityce</i>
Kierunek studiów	<i>politologia</i>
Poziom kształcenia	<i>Studia pierwszego stopnia (licencjackie)</i>
Profil	<i>Ogólnoakademicki</i>
Forma studiów	<i>Stacjonarne</i>
Rok i semestr studiów	<i>III rok, semestr V</i>
Rodzaj przedmiotu	<i>Specjalnościowy</i>
Koordinator	<i>Dr Anna Kołomycew</i>
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	<i>Dr Anna Kołomycew</i>

* - zgodnie z ustaleniami na wydziale

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)/ Warsztaty	Liczba pkt ECTS
		30					30	4

1.3. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

Zaliczenie z oceną. Zaliczenie przedmiotu obejmuje ocenę z warsztatów i konwersatoriów.

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Student posiada wiedzę z zakresu przedmiotów: Administracja publiczna, Samorząd i polityka lokalna, Integracja europejska, Polityka gospodarcza.

Student posiada podstawową wiedzę w zakresie funkcjonowania sektora publicznego, realizacji zadań publicznych oraz sektorowych polityk publicznych, a także finansów publicznych. Potrafi wskazać zakres zadań administracji rządowej i samorządowej oraz zna kompetencje i zakres zadań organów administracji publicznej. Student zna źródła dochodów jednostek samorządowych oraz ograniczenia sektora finansów publicznych.

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/modułu

C1	<i>Nadrzędnym celem przedmiotu jest zapoznanie studentów ze specyfiką wydatków ponoszonych przez podmioty sektora publicznego, połączone z analizą ich zasadności i racjonalności z punktu widzenia władz publicznych oraz społeczeństwa i jego poszczególnych grup.</i>
	Cele szczegółowe kształcenia:
C2	<i>Zapoznanie studentów z zakresem zadań poszczególnych jednostek administracji samorządowej i rządowej (terenowej i centralnej)</i>
C3	<i>Poznanie zewnętrznych źródeł pozyskiwania środków finansowych na cele rozwojowe</i>
C4	<i>Poznanie problemów i trudności finansowych jednostek samorządowych</i>
C5	<i>Omówienie najbardziej kapitałochłonnych działań jednostek samorządowych</i>
C6	<i>Poznanie specyfiki projektów finansowanych z poszczególnych źródeł zewnętrznych</i>
C7	<i>Zapoznanie studentów z procesem ewaluacji i jej rodzajami</i>

3.2 EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU/ MODUŁU (WYPEŁNIA KOORDYNATOR)

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
W_01	Student posiada wiedzę z zakresu funkcjonowania sektora publicznego. Potrafi wskazać i scharakteryzować zadania przypisane poszczególnym organom administracji publicznej (rządowej i samorządowej). Zna specyfikę polityk publicznych.	K1A_W06 K1A_W19
W_02	Student zna strukturę budżetów jednostek publicznych. Zna źródła dochodów i wydatków jednostek administracji publicznej. Ma wiedzę na temat instrumentów finansowych sektora publicznego.	K1A_W19
U_01	Na podstawie posiadanej wiedzy potrafi ocenić zasadność realizowanych zadań publicznych i ponoszonych na ten cel wydatków publicznych.	K1A_U01
U_02	Potrafi korzystać ze statystyk publicznych oraz analizować strukturę wydatków budżetowych jednostek administracji publicznej.	K1A_U01 K1A_U08
K_01	Student ma kompetencje do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym i oceny zachodzącym w nim zjawisk. Jest w stanie ocenić zasadność działań podejmowanych przez przedstawicieli władz publicznych.	K1A_K02
K_02	Student zna mechanizmy i narzędzia interwencji w sferze publicznej oraz wyrażania dezaprobaty obywatelskiej.	K1A_K02
K_03	Student w oparciu o wiedzę i umiejętności jest w stanie uczestniczyć w przygotowaniu projektów. Potrafi organizować prace grupy (podział zadań, etapy, terminy), aktywnie w niej uczestnicząc, jak również realizując zadania samodzielnie.	K1A_K04

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE (wypełnia koordynator)

A. Problematyka konwersatoriów

Treści merytoryczne
<i>Rozwój społeczno-gospodarczy jednostek terytorialnych. Definicje, cele i kierunki</i>
<i>Potrzeby finansowe jednostek terytorialnych. Polityki publiczne i usługi publiczne</i>
<i>Instrumenty finansowania rozwoju jednostek terytorialnych. Specyfika i typologia</i>

<i>Fundusze europejskie jako instrument finansowania rozwoju. Specyfika, podział i warunki wykorzystania</i>
<i>Poza unijne środki wsparcia procesów rozwoju społeczno-gospodarczego. Fundusze norweskie i EOG, Program Szwajcarski i inne fundusze oraz instytucje grantodawcze (referaty przygotowywane przez studentów)</i>
<i>Zarządzanie projektami finansowanymi ze środków UE</i>
<i>Realizacja projektu – tworzenie i kierowanie zespołem</i>
<i>Ryzyko i trudności w realizacji projektów z wykorzystaniem środków zewnętrznych</i>
<i>Ewaluacja projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych. Specyfika i rodzaje</i>
<i>Wykorzystanie projektów europejskich w województwie podkarpackim. Analiza wybranych projektów zrealizowanych w regionie.</i>
<i>Wykorzystanie projektów europejskich w Rzeszowie. Analiza wybranych projektów zrealizowanych w mieście.</i>

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

<i>Treści merytoryczne</i>
<i>Obszary wykorzystania środków. Analiza polityk publicznych i potrzeb społeczno-gospodarczych państwa</i>
<i>Wykorzystanie środków finansowych w obszarze polityki społecznej</i>
<i>Wykorzystanie środków finansowych w obszarze wsparcia zatrudnienia</i>
<i>Sektor społeczny i ekonomia społeczna jako obszary wsparcia z wykorzystaniem środków zewnętrznych</i>
<i>Szkolnictwo i edukacja jako obszar wykorzystania środków</i>
<i>Wspieranie przedsiębiorczości z udziałem środków zewnętrznych</i>
<i>Infrastruktura komunikacyjna jako obszar inwestycji z wykorzystaniem środków zewnętrznych</i>
<i>Infrastruktura techniczna i jej rozwój dzięki wsparciu ze środków zewnętrznych</i>
<i>Wsparcie rozwoju obszarów wiejskich ze środków zewnętrznych</i>
<i>Polityka miejska i rewitalizacja społeczna jako obszary wspierane przez środki zewnętrzne</i>
<i>Ochrona środowiska, ekologia oraz obszary zdegradowane jako sfera inwestycji z wykorzystaniem środków zewnętrznych</i>
<i>Turystyka i wykorzystanie środków zewnętrznych na jej wsparcie</i>

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Np.:

Wykład: wykład problemowy/wykład z prezentacją multimedialną/ metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: Analiza tekstów z dyskusją/ metoda projektów(projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny/ praca w grupach/rozwiązywanie zadań/ dyskusja/ metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

Metody dydaktyczne:

1) dedukcyjne i indukcyjne tworzenie wiedzy teoretycznej z wykorzystaniem dostępnych danych empirycznych;

2) obserwacja uczestnicząca;

3) analiza studium przypadku;

4) dyskusja;

- 5) wycieczka dydaktyczna;
 6) praca przy projekcie;
 7) praca w grupie podczas zajęć.

4 METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
W_01	- wypowiedź studenta w czasie zajęć - efekty pracy w grupie - efekty pracy przy projekcie - przygotowanie do zajęć	Konwersatorium Warsztaty
W_02	- wypowiedź studenta w czasie zajęć - efekty pracy w grupie - efekty pracy przy projekcie - przygotowanie do zajęć	Konwersatorium Warsztaty
U_01	- wypowiedź studenta w czasie zajęć - efekty pracy w grupie - efekty pracy przy projekcie - przygotowanie do zajęć	Konwersatorium Warsztaty
U_02	- wypowiedź studenta w czasie zajęć - efekty pracy w grupie - efekty pracy przy projekcie - przygotowanie do zajęć	Konwersatorium Warsztaty
K_01	- wypowiedź studenta w czasie zajęć - efekty pracy w grupie - efekty pracy przy projekcie - przygotowanie do zajęć	Konwersatorium Warsztaty
K_02	- wypowiedź studenta w czasie zajęć - efekty pracy w grupie - efekty pracy przy projekcie - przygotowanie do zajęć	Konwersatorium Warsztaty
K_03	- wypowiedź studenta w czasie zajęć - efekty pracy w grupie - efekty pracy przy projekcie - przygotowanie do zajęć	Konwersatorium Warsztaty

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zaliczenie warsztatów: na podstawie aktywnego uczestnictwa w zajęciach, pracy przy projekcie oraz zaangażowaniu w pracę w grupie.
 Zaliczenie konwersatoriów: na podstawie wypowiedzi podczas zajęć, pracy w grupie oraz końcowej pracy pisemnej sprawdzającej wiadomości.

5. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Aktywność	Liczba godzin/ nakład pracy studenta
godziny zajęć wg planu z nauczycielem (konwersatoria i warsztaty)	60

przygotowanie do zajęć	25
udział w konsultacjach	5
czas na napisanie referatu/eseju	-
przygotowanie do egzaminu	-
udział w egzaminie	-
Inne (jakie?) – przygotowanie do pracy w grupie i pracy przy projekcie	20
SUMA GODZIN	110
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	4

1. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

2. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. W. Kosiedowski, Zarządzanie rozwojem regionalnym i lokalnym, [w:] Gospodarka regionalna i lokalna, red. Z. Strzelecki, PWN, Warszawa 2009.
2. Ocena sytuacji samorządów lokalnych, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Warszawa 2012, <https://mac.gov.pl/files/ocena-sytuacji-samorzadow-lokalnych.pdf>
3. E. Ruśkowski, Finanse samorządu regionalnego i lokalnego, [w:] Gospodarka regionalna i lokalna, red. Z. Strzelecki, PWN, Warszawa 2009.
4. M. Kogut-Jaworska, Instrumenty interwencjonizmu lokalnego w stymulowaniu rozwoju gospodarczego, CeDeWu, Warszawa 2008.
5. Z jakich funduszy europejskich mogą korzystać samorzady w latach 2014-2020?, <https://www.cpe.gov.pl/repozytorium/226,pobierz>
6. J. Klimiuk, Rola kierownika projektu oraz zespołu projektowego w zarządzaniu projektami, „Organizacja i Zarządzanie Strategiczne” nr 3/2009.
7. M. Domiter, A. Marciszewska, Zarządzanie projektami uijnymi. Teoria i praktyka, Difin, Warszawa 2013.
8. J. Szóstakowska, Fundusze UE w praktyce: Ryzyko w projekcie, cz. I, <http://uniaeuropejska.org/fundusze-ue-w-praktyce-ryzyko-w-projekcie-cz-i/>.
9. J. W. Tkaczyński, M. Świstak, E. Sztorc, Projekty europejskie. Praktyczne aspekty pozyskiwania i rozliczania dotacji unijnych, Warszawa 2011. Sprawozdania z wykorzystania funduszy europejskich, Portal Funduszy Europejskich, <http://www.funduszeuropejskie.2007-2013.gov.pl/AnalizyRaportyPodsumowania/Strony/default.aspx?strona=1&zakladka=4>
10. J. Misiąg, W. Misiąg, M. Tomalak, Ocena efektywności wykorzystania pomocy finansowej Unii Europejskiej jako instrumentu polityki spójności społeczno-gospodarczej oraz poprawy warunków życia, WSiLiZ, Rzeszów 2013.

Literatura uzupełniająca:

1. Lista priorytetów samorządowych, Ministerstwo Administracji i Cyfryzacji, Warszawa 2012, <https://mac.gov.pl/files/samorzad-i-administracja.pdf>.
2. Zasady działania funduszy, <https://www.eog.gov.pl/strony/dowiedz-sie-wiecej-o-funduszach/poznaj-zasady-dzialania-funduszy/>.
3. Program szwajcarski, <https://www.programszwajcarski.gov.pl/>.
4. Centrum Projektów Europejskich, <https://www.cpe.gov.pl/192,cpe>.
5. Szwajcarsko-Polski Program Współpracy, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, <https://www.mir.gov.pl/strony/zadania/wspolpraca-miedzynarodowa/szwajcarsko-polski-program-wspolpracy/>.

6. Europejski Fundusz Społeczny, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, <http://www.mpips.gov.pl/fundusze-europejskie/europejski-fundusz-spoleczny/>.
7. Wytyczne w zakresie realizacji projektów finansowanych ze środków Funduszu Pracy w ramach programów operacyjnych współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, MIR/H 2014-2020/3(01)/02/2015, Warszawa 2015.
8. Zewnętrzne finansowanie podmiotów ekonomii społecznej, <http://www.ekonomiaspoleczna.pl/files/ekonomiaspoleczna.pl/public/Biblioteka/2009.12.pdf>
9. I. Raszeja-Ossowska, Nowa perspektywa finansowa UE dla wsi. Wsparcie przedsiębiorczości, <http://witrynawiejska.org.pl/data/Nowa%20perspektywa%20finansowa%20UE%20scalone%20%282%29.pdf>.
10. Materiały – KSOW, <http://ksow.pl/wpr-po-2013-roku/uwagi-i-opinie/wykorzystanie-srodkow-finansowych-na-rozwoj-rolnictwa-i-obszarow-wiejskich-w-polsce.html>.
11. Krajowa Polityka Miejska, Projekt, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa 2014, https://www.mir.gov.pl/media/4525/Krajowa_Polityka_Miejska_wersja_I_27032014.pdf.
12. Rewitalizacja, Ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, <https://www.mir.gov.pl/strony/zadania/polityka-rozwoju-kraju/rewitalizacja/>
13. J. Karpińska, Finansowanie ochrony środowiska w Polsce ze źródeł europejskich w aspekcie okresu programowania 2007-2013, http://www.wne.sggw.pl/czasopisma/pdf/PRS_2007_T2%2817%29_z2_s342.pdf
14. System finansowania ochrony środowiska w Polsce, NFOŚiGW, Warszawa 2013.
15. Finansowanie tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw turystycznych ze środków UE – praktyczny przewodnik, Ministerstwo Sportu, Warszawa 2009.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej